

განვითარებულის „კონტაქტ“ ერთიან

30 თებერვალი

ფასი 50 თებერვალი



თრიალათი

№ 22 (1048) 27 თებერვალი - 1 მარტი, 2015 წელი

თოსაზარი

პარასკევი

ბრიტანული პრემიერის

ვიზიტის დატაღაცი



გვ. 2

ექსკლუზიური ინტერვიუ ნოვარ ჯავახვილიან



გვ. 6-7

„მნიშვნელობა არ აქვს, როგორი იქნება კანონი
და ფენდერების ჩაფარების ნეხი, თუ ფენდერში
მონაცილე კომპანიებს აშანდავებენ!“

„თუ სერიოზული დანდევები გამოვლინდა, ხელშეუხებელი
არავინაა, მათ შორის, არც შავლიაშვილი და არც ჯავახვილი!“

ნებიონალური ახალ 15 წლიანი აანონსებან



გვ. 3

„ეს ხედისუფლება უნდა შეიცვალოს“



გვ. 10

2014 – კაზასტროფული
წელი – Amnesty International-ის
სკანდალური ანგარიში

უციკალური შეთავაზება
ლარის გაუფასურებით
დაზარალურად მოხვარავალს

საქართველოს ბანკი
BANK OF GEORGIA

კრიზისის ქვეყნის გამოყვანის „ლეიპორტისტული“ რეცეპტი

გიორგი გუგუა: „ერთი მიღიანდი
ასესხოს ივანიშვილმა სახელმწიფოს
და ესი დასცაბილურება“

გვ. 4

ორნელა გუგუას კუტინიან ვახამი 30 ათასი ევრო დაუჯდა



გვ. 10

ჯანმრთელობის ყალბი ცნობა და
სასამართლო პიონერი სპეციალის
გაცდენის გამო

მამა-გვილის დაკირისპირება ზონაზე

რაცომ არ შეუმვა
აბერძაიჯანელმა მაგამედამ
მამა თავის კამერაში და როგორ
გაათავისუფლა ბარიგობისთვის
სასჯელისხილმა შვილი ციხიდან



გვ. 8

ერებ
ერებ
ერებ
ერებ
ერებ

თიბისი ბანკი
TBC BANK
საკრედიტო ბარათი
საუკათასო პირობებით

გვ. 5

**„საქართველოს აქვს მტკიცე
მხარდაჭერა ევროპავზირისგან“**



ბრიუსელში ინაკვი ლანიბაშვილის ვიზიტის დეფალები

„ბრიუსელში გამართულმა შეხვედრებმა დაადასტურა, რომ საქართველოს აქვს მტკიცე მხარდაჭერა ევროსაბჭოსგან, ევროკომისიონსგან, ევროკავშირისგან და მათი მოლოდინი არის ის, რომ საქართველო იყოს წარმატების მაგალითი რეგიონში”, — განაცხადა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

მთავრობის მეთაურმა ბრიუსელში ვიზიტი შეაჯამა და
მას წარმატებული უწოდა: „მქონდა ძალიან ნაყოფიერი
შეხვედრები ევროკომისიის პრეზიდენტთან, ევროსაბჭოს
პრეზიდენტთან. ჩვენ განვიხილეთ ორმხრივი ურთიერ-
თობების საკითხები, მთავარი თემა იყო რიგის სამიტი და
მოსალოდნელი შედეგები. შეხვედრებმა დაადასტურა, რომ
საქართველოს აქვთ მტკიცე მხარდაჭერა. ჩვენ გვაქვს მო-
ტივაცია და ამბიცია, რომ საქართველო მართლაც გახდეს
წარმატების მაგალითი მოელო რეგიონისთვის. ჩვენი წარ-
მატება იქნება ევროკავშირის წარმატებაც“.

მისავე თქმით, არის მოლოდინი, რომ რიგის სამიტზე სა-ქართველომ პოზიტიური შეფასება მიიღოს და მიცეს უკიზო მიმოსვლის შესაძლებლობა: „არ მინდა, დავასწრო მოვლენებს, მხოლოდ ალვნიშნავ, რომ ამ მიმართულებით ჩვენ ვაკეთებთ ყველაფერს, ნარმატებით დავხურეთ პირველი ფაზა და მალე დავხურავთ მეორე ფაზას. ასევე მქონდა შეხვედრა ევროპარლამენტში. ვისაუბრეთ რეგიონში არსებულ კითარებაზე, შევაფასეთ რისკები და მოვისმინე მათი შეფასებები. მინდა გითხრათ, რომ გვაქვს სრული მხარდაჭერა. ჩვენ სწორი მიმართულებით მივდივართ, მთავარია, ვაჩვენოთ ჩვენი ერთობა, კონსოლიდაცია“.



„კერძოახიუსი”



პრეზიდენტი, მკაფიობელ
თარიღობისგანთან დაკავშირებით,
სასუაროლ ესპერტებს უხველა

ექსპერტებისა და გიორგი მარგველაშვილის შეხვედრაზე საუბრის ძირითადი თემა იმ ერთიანი პოზიციის ჩამოყალიბება იყო, რომელიც საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებთან დაკავშირდებით უნდა ჰქონდეს.

პრეზიდენტთან გამართულ შეხვედრას კორნელი კაკაჩია, სერგი კაპანაძე, ნიკა რურუა, იაგო კაჭაჭიშვილი, ირაკლი მენალარიშვილი, ბათუ ქუთელია, დავით სიხარულიძე, ალექსანდრე რუსეცკო, თორნიკე შარაშენიძე და სოსო ცისკარიშვილი ესწრებოდნენ.

„ავთორაცენა, რომელითაც დავით
ნარეანია გადააღმილდა, სანდრა
რულოვანის მომზადებას ეძსახეროებოდა“



თბილისის მერიის ინფორმაციით, სდას-მა 2014 წლის ოქტომბერში აღნიშნული ავტომანქანა თბილისის მერის დაცვის სამსახურისთვის გამოყოფილი მისი ექსპლუატაციის ხარჯებსაც თავათ დარღვეული თბილისის მერიის ენოვაციაა:

თავად ფარავს. თბილისის ძერის ინფორმაციით:

„25 ოქტომბრას საკურებულოს წევრმა სევდია უგრეხელი-
ძემ „სასამართლოს გამჭვირვალობა — საქართველოს“ მიერ
ჩატარებული კვლევის კომენტირებისას განაცხადა, რომ
თბილისის მერი დაციონ ნარმანია მოძრაობს 100 ათასდოლა-
რიანი მანქანით, რომელიც მისთვის სახელმწიფო დაცვის
სამსახურში არ მოიხსენია;“

სპეციალურობა სამსახურმა შეიძინა.
ავტომანქანა, რომლითაც დეფაქტალქის მერი გადაადგილდება, სახელმწიფო დაცვის სპეციალურმა სამსახურმა 2011 წლის შეიძინა და ის საქართველოს იმუამინდელი პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის მეუღლის, სანდრა რულოვსის მშობელის, შემადგროვნებლის.

ძმობის ექსახურებოდა.
იმის გამო, რომ დღდაქაქაქის შერი კანონით სარგებლობს დაცვის მომსახურებით, სახელმწიფო დაცვის სპეციალურმა სამსახურმა 2014 წლის ოქტომბერში აღნიშნული ავტომანქანა თბილისის მერის დაცვის სამსახურისთვის გამოყოფილი და მისი ექსპლუატაციის ხარჯებსაც თავად ფარავს. სხვა ავტომანქანას მოწოდების შესასავალის მიზანი არ იმსახურება.”

„ავტობუსის რეისის გადახდა ახალი

ԱՐԱՊԵՐՈ ԿՄՈՑՈՂԱ

„ପିର୍ବେଲୀ“

„კიბე“-ს კონტინუალური უძრავი რაოდ უძღვება?

 ნეონ კომასიუნი
599-95-33-16

პატიმრობის კოდექსის 41 კანონში შესატანი
ცვლილებები პარლამენტმა უკვე მეორედ მოისმინა.
ყველა ამ კანონიდან, ყველაზე ხმაურიანი,
პატიმართა ვადაზე აღრე გათავისუფლების საქმეების
განმხილველი ორგანოს, ე.წ. უდო-ს კომისიის
გაუქმებაა. ეს კომისია ჯერ კიდევ იუნქციონირებს,
თუმცა ცვლილების პაკეტის მიღების შემთხვევაში,
გაუქმდება და ჯერჯერობით, მის ნაცვლად არც ახალი
სისტემა ამოქმედდება — პატიმართა საქმეებს მხოლოდ
ადგილობრივი საბჭოები განიხილავდნ. თუმცა, თუკი
უდო-ს კომისია მიკერძოებული და კორუმპირებული
იყო, როგორც ყველა ეჭვობს, რატომ არ შეიძლება,
იგივე საფრთხეები ადგილობრივ საბჭოებშიც
არსებოდეს, მით უმეტეს, მუდმივოქმედი კომისია
საქმეებს მთელი ქვეყნის მასშტაბით განიხილავდა
და აღმართა, „ჩანაცობა“ იქ უფრო რთული იყო, ვიდრე
ადგილობრივ საბჭოებში, სადაც პატიმართა საქმეები
მხოლოდ ლოკალურად განიხილება.

შესაძლოა, ბევრმა ისიც არ იცის, საერთოდ, რას ნარმოადგენს ეს ადგილობრივი საბჭო. 2010 წელს „პატიმრობის შესახებ“ კანონში ცვლილება შევიდა და 3 ახალი ორგანო, ანუ ადგილობრივი საბჭო შეიქმნა. დღეისთვის ასეთი ხუთია — აღმოსავლეთის 1, აღმოსავლეთის 2, დასავლეთის, ქალთა და არასრულწლოვანთა ცველა საბჭო 5 წლის შემდეგ დაკომპლექტებული, რომელიც 6 თვეს ვადით ინიშნებან. ეს წევრები არიან: სასჯელალსრულების სამინისტროს, პრობაციის სამსახურის, კადემიური წრეების, იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსა და არასამთავრობო ორგანიზაციის ნარმომადგენლები. საბჭო შეუძლია მიღების იხილავს და დადებითი გადაწყვეტილების მიღებს შემთხვევაში, თავად ათავისუფლებს პატიმარს. ამით, საბჭომ, ფაქტობრივად, სასამართლო ჩაანაცვლა. აი, „უდო“-ს კომისია კი, რომელსაც „ელიტური სიების“ არსებობას სამართლიანად ედავებიან, საბჭოსა და თვით სასამართლოზე ზემდგომი ორგანო გამოდიოდა — საბჭოსა და სასამართლოს მიერ უარყოფითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაშიც კი, უდო-ს დადებითი დასკვნის გამოტანა მანიც შეეძლო. როცა მინისტრის მოადგილე, კახა კახიშვილი მის გაუქმებაზე საუბრობდა, განაცხადა, რომ ეს იურიდიული ნონსენსია, ხოლო უდო-ს განხილულ საქმეებზე დაკვირვების შედეგად, ჩნდება ეჭვი, რომ არსებობებ ე.წ. ელიტური მსჯავრდებულები. პარლამენტში გამოსვლისას, კახიშვილმა კონკრეტული სტატისტიკაც მოისველია: „უდო-ს კომისიაში ათასობით განაცხადია შესული, მათგან დაკმაყოფილებული კი ზუსტად იმდენია, რამდენიც განხილულია. ათასებიდნ მხოლოდ ე.წ. ელიტური, 1 400 პატიმარი გაამართლეს და ამდენივე საქმე განიხილეს, დაანარჩენებს მათი საქმეების განხილვის პატივიც არ დასდეს, რაც ეჭვებს ნამდვილად ინვესონ. ცველა ამ არგუმენტისა და მოარული ხმების გათვალისწინებით, იმაზე არავინ დავობს, რომ 7 წევრისგან შემდგარი, სამინისტროს ხალხითა და დებუტატებით დაკომპლექტებული კომისია, რომელიც ყველა კანონზე მაღლა დგას, გასაუქმებელია. თუმცა სასჯელალსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო მის საქმიანობას, ასე თუ ისე, მანიც აკონტროლებდა. თან, მინისტრის მოადგილის აზრით, დაგილობრივა საბჭოებმა მხოლოდ ნაკლებად მიმედინებული პრალდებულთა საქმეები უნდა განიხილონ, მძიმე საქმეები კი სასამართლოს გადაეცეს. კახიშვილმა „უდო-ს კომისიას ზედმეტი რგოლი უწოდა და განაცხადა, რომ მისი გაუქმება ეკრისას და არა არა მოიცემოდა. სამაგისტროდ, არავინ საუბრობს საფრთხეებზე, რაც ადგილობრივი საბჭოების ისედაც გაუმჯობერვალე საქმიანობას კიდევ უფრო ჩაკეტილსა და დაძაბულს გახდის. რომელია პატიმართა საქმეების განხილვის ყველაზე მოუკერძობელი სისტემა და რატომ არ შეიძლება ამ საქმის მხოლოდ ადგილობრივი საბჭოებისთვის ნდობა — ამ კითხვით „ვერსიამ“ უფლებათდამცველ დიმიტრი ლორთიპი-ცანიდეს მიმართა: „უდო-ს კომისიაში კორუუფციული ელემენტები ნამდილად იყო და მართებულია ეჭვი, რომ ასეთი რამ ადგილობრივი საბჭოებშიც ხდება. ე.წ. უდო-ს კომისიას სააპელაციო ორგანოს სახე ჰქონდა. ამ საბჭოების სახით, ფაქტობრივად, უდო ნარჩუნდება. აქამდე კი იქანდებოდა საბჭოების გადაწყვეტილების გასასაჩირება შეიძლებოდა. ახლა გვაქვს ორსაფეხურიანი სისტემა, რომლის მიხედვით, საქმეებს ჯერ საბჭოები განიხილავენ, შემდეგ — უდო. ეს სისტემა პროცესს უფრო ჩაკეტილსა და მიკრობრულს ხდის. თუ განხილვის იდეალურ სისტემაზე ვმსჯელობთ, მაშინ საქმეებს სასამართლო ინდივიდუალურად უნდა იხილავდეს და შეჯიბრებითობის პრინციპის გამოყენებით, მსჯავრდებულსაც ჰქონდეს ფაქტების ნარდგენის საშუალება. ახლა, უბრალოდ, ფორმალურად უქმდება უდო-ს კომისია, თორმერჩება პირველი ინსტანცია — ადგილობრივი საბჭოები, რაც იგივე შედეგს მოგვცემს. ცველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ამ საბჭოების გაუქმებით, საჯარო და ადმინისტრაციული რესურსებიც დაიზოგებოდა, ამიტომ სჯობს, საქმეები პირდაპირ სასამართლოების ადმინისტრაციულმა კოლეგიებმა განიხილონ, სამინისტროს სამართლოსა და არასამთავრობოების ნევრებისგან განსხვავებით, რომელთაც ნებისმიერ შემთხვევაში, შესაძლოა, ამა თუ იმ პატიმრის მიმართ კერძო ინციდენტი პერიოდით აქ ყველაზე მნიშვნელოვანია, მტკიცების ტვირთი სახელმწიფოს დაანვეს — მან უნდა დაამტკიცოს, რატომ არ უნდა გაუშვას მსჯავრდებული, რომელიც მთელი ვადის



ნა საფრთხეებს ხედავენ უფლებათღამცველები აღგიღობივი
საბჭოების მიერ პატიმრების საქმეთა განხილვაში

განმავლობაში არც დასჯილი, მაგრამ არც წახალისებული ყოფილა. სამწუხაროდ, ასეთი საქმეები ხშირად პატიმრის წინააღმდეგ წყდებოდა. სწორედ ამიტომაა საჭირო პროცესში დამოუკიდებელი სასამართლოს ჩართვა“.

ქვეყნის მოდელებს იკვლევენ და ჩვენი, არსებული მოდელის ხარვეზებს ადგენენ. ძალიან მაღლ ახალ კონცეფციასაც წარმოვადგენთ. ჯერჯერობით, არსებული საკანონმდებლო პაკეტით, ადგილობრივი საბჭოები უკვლელად დარჩება.

ამ თემაზე „ვერსიის“ კითხვებსა და უფლებათდამცველის პრეტენზიებს სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს სამართლებრივი უზრუნველყოფის დეპარტამენტის უფროსის მარაგილებმ, **ალექსანდრე დარიაველიძე** უპასუხარომელიც, იმავდროულად, აღმოსავლეთის ნომერ 1 სააბჭოს თავმჯდომარეა და თბილისსა და მცხეთაში განთავსებულ საპატიმროთა მსჯავრდებულების საქმეები აპარია:

— როცა მსჯავრდებული კანონით გათვალისწინებულ სა-
შეღავათო ვადას იხდის, ციხის ადმინისტრაცია ვალდებულია,
შეუძლია მდგომლობა დაუყოვნებლივ გამოყზავნოს. თუ საბჭო
პატიმარს უარს ეტყვის, მისი შეუძლია მდგომლობა ყოველ 6 თვეში
ისევ გმირებულება, ვადის ამონურვამდე ბოლო 6 თვეში კი —
თვეში ერთხელ.

— საუბარია პროცესის გაუმჯობესებაზე — პატიმარი
ან ადვოკატი განხილვას რატომ არ ესწრება?
— პატიმარი ესწრება მხოლოდ ზეპირ მოსმენას. თუმცა,
როცა საკემპს ზეპირი მოსმენის გარეშე იხილავენ, არ ესწრება,
მაგრამ დამატებითი ინფორმაციის მოწოდება შეუძლია. ასევე
შესაძლოა, საბჭომ გასვლით სხდომა ჩაატაროს და პატიმარს
საპატიმროში პირადად გაესაუბრობს. პატიმარს კი უარყოფითი
გადაწყვეტილების გასაჩინება 1 თვის ვადაში სასამართლოში
შეუძლია.

— ანუ ე.წ. უდო-ს კომისია შეუა რგოლი იყო საბჭოსა და
სასამართლოს შორის?

— არა, ამ კომისიას უფლება ჰქონდა, საბჭოსა და სასამართლოს გადაწყვეტილების მიუხედავად, საქმეები საკუთარი ინიციატივით აერჩია და პატიმარი ყოველგვარი კრიტერიუმებისა და კანონების გარეშე გაუშვა. სწორედ ამიტომ გაჩნდა კიოხვები, რა კრიტერიუმით არჩევდა კომისია განსახილველსაქმეებს და ამ ბუნდოვანების გასაფანტად კომისიის გაუქმების გადაწყვეტილება მივიღეთ. თუმცა სამინისტრო ადგილობრივისა ბჭყობის მუშაობის მოდელის გადახედვისაც ვეგმავ. ევროკავშირის დახმარებით დავიქირავეთ ექსპერტები, რომლებიც მშენებას ამ თვეს ბოლოს თავისუფლებინ იღნენ სხვაოსახეობას.

16 თებერვლიდან 31 მაისის ჩათვლით

ქეყნის მოდელებს იკვლევენ და ჩვენი, არსებული მოდელის ხარვეზებს ადგენენ. ძალიან მაღვე ახალ კონცეფციასაც წარმოვადგენთ. ჯერჯერობით, არსებული საკანონმდებლო პაკეტით, ადგილობრივი საბჭოები უცვლელად დარჩება.

— გამოითქვა მოსაზრება, რომ ადგილობრივი საპონები, რომლებიც თვეში ერთხელ იკრიბება, ისედაც ცაიტნოტში არიან და „უდო“-ს გაუქმებით უარეს დღეში ჩაცვიდებიან. საინტერესოა, დროისა და ფინანსების რა რესურსთანაა დაკავშირებულ მათი მუშაობა და რა მაღლენად ასწრებენ ყველა საქმის საჯუძვლინად განხილვას?

— „უდო“-ს კომისია საბჭოებისთვის საქმეების განტვირთვის საშუალება არანაირად არ იყო. საბჭოებს იგივე საქმე დარჩება, მეტიც, მოაკლდება კიდეც, რადგან „უდო“-ს სხდომის მომზადება აღარ მოუწევთ.

— უფლებათდამცველები ფიქრობენ, საქმეების პირდაპირ სასამართლოში გადატანა მიუკრძონებლობის მეტ გარანტია და იძლევა. სამინისტრო ამ ვარანტზე არ ფიქრობს?

— ვერ დაგეთანხმებით, რომ ეს კარგი ვარიანტია. ჯერ-თი, ერთ-ერთი საბჭოს თაგვეკლომარე თავად ვარ და გეტყვით, რომ მისი წევრობა ანაზღაურებადი არ არის. ასევე, ამ პროცესში სასამართლო კომიტონენტის ჩეისტად შემოტანაც არაა გამართლებული — საკითხსვით, 5 საბჭოს გასაკეთებელ საქმეს სასამართლო რამდენად მოასწრებს. ამიტომ ისეთ მოდელზე ვფიქრობთ, არც საბჭოები გაუქმდეს და პროცესში სასამარ-

— გვითხარით, როგორია საბჭოების მუშაობის სტატისტიკა და მთავარ ბრალდებას უპასუხეთ — თუკი „უდინ“-ს კომისია საქმეებს „ელიტური სიებით“ იხილავდა და სწორედ იმ საქმეებს იღებდა, რაც საბჭოს უკვე განხილული პჰონდა, რატომ არ შეიძლება, რეგიონულ დონეზე, საბჭოებმა მეტი მიკერძოებულობა გამოიჩინონ?

— ჩემი საბჭო, თვის განმავლობაში, დაახლოებით 400-500 შუამდგომლობას განიხილავს და აქედან 10-15%-ს აკმაყოფილებს. ხოლო 30-40 მსჯავრდებულს პირადად ვხვდებით. ამ საბჭოებში სამინისტროს უმრავლესობა არ აქვს, გადაწყვეტილებას კი ხმა-თა უმრავლესობით ვიღებთ, ამიტომ ეს მექანიზმი გავლენისა და კორუფციისგან დაზღვეულია, მით უმეტეს, საბჭოს გადაწყვეტილობა სასამართლო კონტროლს მარინა აპისა.

ტილქება სახახორცილო კუნძულობრივ სამიცვალოს.

16 თებერვლიდან 31 მაისის ჩატვლით

თუ გსურთ, გქონდეთ საკრედიტო ბარათი
საქართველოში საუკეთესო პირობებით,
მაშინ გადმოდით PrimeCard-ზე.

პირობები	
პირველი 6 თვე	0%
პირველი წლის საკომისიო	უფასო
ბარათის აღება	უფასო



PrimeCard-ზე განაცხადის შესავსებად, ემსიერ თიბისი ბანკის ან თიბისი კონსტანტას ნებისმიერ ფილიალს, დარკვეთ ქოლგუნირში ან შეავსეთ განაცხადი ონლაინ.

დამატებითი უპირატესობები:

- 20%-მდე Cash Back 90-ზე მეტ
პარტნიორ ობიექტში;
 - Smart ქულების დაგროვება;
 - ბარათის საკუთარი დიზაინით
დამზადების შესაძლობლობა.

იგი ახლა რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილეა. ამ
თანამდებობაზე იმიტომ დანიშნეს, ორნელინადნახევრის
განვითარებაში ვერწიატარებული თუ ჩაშლილი
ტენდერები შეისწავლოს, დარღვევები აღმოაჩინოს
და ისეთი მექანიზმი შექმნას, რომელიც ამ ხარვეზებს
საბოლოოდ აღმოფხვრის. მანამდე ქართულ ბანკის
პრეზიდენტი იყო, უფრო ადრე კი... 1993 წლის 11
ოქტომბერს, კორუფციის ბუდედქცეული და იმ
პერიოდში, ქვეყნის ეკონომიკის დამანგრეველი,
საქართველოს ეროვნული ბანკი ჩააბარეს. სამ
თვეში, კანონში ცვლილებები შეიტანა და ქვეყანა
„კუპონიზაციისგან“ იხსნა, ეროვნული ბანკი ცივილურ,
დასავლურ ყაიდაზე გარდაქმნა, საქართველოს
ეკონომიკა კოლაფსიდან გამოიყანა და ლარის
შემოღებას შეუწყო ხელი. დღეს კი, როცა ფინანსური
კრიზისის ნიშნები ჩანს, ეკონომიკა შოკისა, ლარის
დევალვაცია სახეზეა, რითაც სარგებლობენ შიდა
„სპეცულანტები“ და ეროვნული ბანკის გვერდისავლით,
კურსს ხელოვნურად ადგენენ, მთავრობის ეკონომიკური
გუნდის არცერთ წევრს თავში აზრად არ მოსვლია,
მისთვის დაერეკა მაინც და შექმნილ ვითარებაზე აზრი
ეკითხა. მას, როგორც მინისტრის მოადგილეს, ამ თემაზე
ლიად საუბარი არ შეუძლია. თუმცა „ვერსიასთან“
ექსკლუზიურ ინტერვიუში, ნოდარ ჯავახიშვილი
ლიად საუბრობს იმ დარღვევებზე, რაც ყადაღებულ,
ჩაშლილ ტენდერებს უკავშირდება და სკანდალურ
განცხადებებსაც არ ერიდება.

— ბატონიშვილის მინისტრის მოადგილედ 2014 წლის დეკემბრის დასაცულისში დაინიშნეთ, ამ ხნის განმავლობაში, რა დარღვევები გამოიკვეთა ტენდერებში და რა დაგნოზები დაუსვამთ ამ პრობლემას?

— ჯერ ინსტიტუციონალური სრულყოფაა საჭირო. შეუძლებელია, გარკვეული უბანი სრულქმილებამდე მიიყვანო, თუ ინსტიტუტი არ არის ჩამოყალიბებული. ადამიანში ზის ექმაკიცა და ღმერთიც. არასდროს დადგება ძრო, როცა ქვეყანაში არ იქნება ქურდობა, დანაშაული, მაგრამ საზოგადოებისა და ხელისუფლების დანიშნულებას ის არის, დანაშაული მინიჭუმამდე დაიყვანოს. აქედან გამომდნარე, ერთია, სადამსჯელო ღონისძიებები, რომლითაც შეამნიერება ადამიანს და მეორეა, როდესაც ინსტიტუტს ისე ჩამოაყალიბებს, გულითაც რომ გინდოდეს, დანაშაულს ვერ ჩაიდენ! სამწუხაროდ, ჩაშლილი ტენდერები მხოლოდ ამ სამინისტროს პრობლემა არ არის. საკადრო პოლიტიკით დაწყებული, ბევრი სხვა ნიუანსით გაგრძელებული, ვერიტეტი, რომ სრულყოფილი ინსტიტუტის ჩამოყალიბების გზაზე, ადევეკატურად მივდივართ. თითქმის ყველა სახელმწიფო სტრუქტურაში ასეა — დიახ, კადრების შესარჩევად, კონკურსები ტარდება, მაგრამ უმეტესად, ეს კონკურსები ფორმალობაა. როგორც წესი, ადამიანები უკვე დანიშნულები არიან სამსახურებში და ამ კონკურსებით, მაპატიით, მაგრამ მათი „გაპრავება“ ხდება. საუკუნეების მანძილზე, ადამიანში შინაგანად დევს ნებოგზიზმის ელემენტები — უარესი თავისიანი, კარგ უცხოს ურჩევნია. ადამიანების დიდი ნაწილი ფიქრობს, რომ სანდოობაა განმასაზღვრელი და არა პროფესიონალიზმი, მაგრამ მსოფლიოს განვითარებამ დაამტკიცა, რომ ყველაზე სანდო, სწორედ პროფესიონალია.

— ამბობენ, ქრისტიანი არასოდეს აგილიათ, ამას ვერავინ შემოგბედავთ და ამიტომ გენდობათ ბიძინა ივანიშვილი. ტენდერების შესწავლაც იმიტომ დაგავალათ, თუ დარღვევებს აღმოაჩენთ, ჯერ თქვენი მინისტრი დავით შავლიაშვილი, მერე კი პრემიერი მოახსენევინოთ?

— არა, რას ამბობთ! რასაკეირცხულია, თუ სერიოზული დარღვევები გამოვლინდა, ხელშეუხებელი ადამიანები არ არ-სებობენ, მათ შორის, არც შავლიაშვილი და არც ჯავახიშვილი! თუმცა ჩემი აქ დანიშვნის მიზანი ეს არ ყოფილა. პირველივე დღეს, სამინისტროში რომ მოვედი, მიზისტრს შევხვდი და ვუთხარი, აქ შენი და სამინისტროს დასახმარებლად მოვედი,

საქართველო ევროკავშირის პროგრამის Creative Europe-ის ფინანსური გაცემა



ექსკლუზიური ინტერვიუ ნოდარ ჯავახიშვილთან

სქემა, რომელითაც კონკურსებში
ნათესავების გამარჯვების
„გაპრავება“ ხდება

ჩემი გამოცდილება გამოიყენეთ-თქმ. გ ზების დაგეპა არ ვი-
ცი, მაგრამ ზოგადად, სახელმწიფო სტრუქტურაში მუშაობის
დიდი გამოცდილება მაქს. საქართველოს ეროვნული ბანკი,
ფაქტობრივად, ჩემი ჩამოყალიბებულია. მასში დღესაც ბევ-
რი რამ არ მომწონს, მაგრამ ბოლომდე რომ არ დაინგრა, ჩემი
დამსახურებაცაა. იმისთვის, რომ დაგეხმარო, უნდა მითხრა,
რა განუხებს. სამწუხაროდ, ჯერ ნდობის იმ დონეს ვერ მი-
გალინე, ვინმეტ კონკრეტულად მითხრას, რა დარღვევები იყო
ტენდერებში. ან არ მენდობიან, ან ყველაზე უარესი – ეშინი-
ათ. არადა, სიმართლე იმიტომ კი არ მჭირდება, ვინმე მოვხსნა
ან დავიჭირო, არამედ დარღვევა უნდა აღმოვფხვრათ! თუკი
ფული კეთდება და ასეთი ფაქტები არსებობს, სწორედ ფუ-
ლის კეთების საფუძველი უნდა მოვსპოო და ესაა ჩემი მიზანი!
საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტად რომ დავი-
ნიშნე, 800 კაცი მუშაობდა. მხოლოდ ორი გავათავისუფლე.
ეროვნული ბანკი კორუფციის ბუდე იყო, მაგრამ ადამიანების
დაჭრა კი არ დაიწყე, შევისწავლე, სად აკეთებდნენ ფულს,
ან რატომ იყო მექრთამისთვის საინტერესო ეროვნული ბანკი,
ამის შემდეგ ისეთი ცვლილებები გავატარე, კორუფციისა და
ქრთამის მიღების ეს გზები ჩავკეტე.

— შეუძლებელია სახელმწიფო, გნებავთ, კერძო კომპანიას სისტემა ანგელოზებისგან შექმნათ. მაპატიეთ, მაგრამ ეს ოპონენტები ვინ არიან? მასმედია ისეთი რომარი იყოს, როგორც უცაა, ეს ოპონენტები არ იარსებებდნენ. ჩევნ ვაცოცხლებთ ამ დემაგოგებს, წინასწარ ვიციოთ, რა უნდა გვითხრან, მაგრამ მაინც მათთან მივდივართ. გიმეორებთ, არ დადგება ისეთი დრო, როდესაც ყველა სისტემაში ანგელოზები იმუშავებენ, როდესაც კორუფცია, ქურდობა და მამაძალლობა არ იქნება! ამ პროცესში სხვა კუთხიდან შევხედავდი.

დიახ, სამართალდამცავ ორგანოებში
პრობლემები იყო, მაგრამ იმიტომ,
რომ გარკვეულ ეტაპზე, ყბადალებული
კოპაბიტაცია ინერციით გაგრძელდა. ეს
პროცესია და მასში ყოველთვის იქნება ვიღაც,
ვისაც ხელი წაუდება. მახსოვოს, შევარდნაძემ
მითხვა, რომელიაც კომერციულ ბანკში,
ერთ-ერთ თანამშრომელს ქრთამი აულიაო.
კუპასუხე, ხალხი მთვარიდან არ ჩამომყავს,
ჩვეულებრივი, ქართული, ტრადიციული წესით
იზრდებიან-მეტეი. სხვა ამბავია, რა დონეზეა
ამ ტიპის დანაშაული, ან სძალავს პატიოსან
ადამიანებს, თუ არა.

რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის სამინისტროში ბევრი
ისეთი პროექტია, რაც ჩვენი საქმე არ არის,
მაგალითად, „თეონულდი დეველოპმენტი“. ხომ
არსებობს მთის კურორტების განვითარების
სააგენტო, წაილონ ეს პროექტი და მიხედონ!
სააგადმყოფოებს აშენებს სამინისტრო,
არც ესაა ჩვენი საქმე. ამ პროექტებიდან
აუცილებლად გამოვალთ, მაგრამ რამდენიმე
თვის მანძილზე, ერთობლივად ვმართავთ
„თეონულდ დეველოპმენტს“ იმიტომ,
რომ არ გვინდა, სამუშაოები შეჩერდეს. ამ
სამუშაოების ნაწილს არც ისე წარმატებით
ასრულებს ჩვენივე სამშენებლო კომპანია.
კიდევ ერთი საკითხი, სჭირდება თუ არა
სამინისტროს სამშენებლო კომპანია? როგორ
შეიძლება, სამშენებლო ბაზარზე სახელმწიფო
სამშენებლო კომპანია არსებობდეს?
მეუბნებიან, ასეთი სიმძლავრე რატომ უნდა
დავკარგოთ, მაგრამ რატომ დავკარგავთ, არ
მესმის, გავასხვისებთ.

ამბობენ, რერატიული მართვისთვის უკეთესია, სამინისტროს საკუთარი სამშენებლო კომპანია ჰქონდეს, მაგრამ ამავე ლოგიკით, სახელმწიფო ბანკებიც ხომ არ შემოგვეღონ? ეს სწორი მიმართულება არ არის, რადგან თუ ასე გავაგრძელებთ, საბჭოთა კავშირში აღმოვჩნდებით. ამ სამინისტროში, ერთადერთი კაცი ვარ საბჭოური გამოყდილებით, მაგრამ ახალგაზრდები მექანიზმებიან საბჭოთა კავშირში!

— ბოლო დროს, სხვადასხვა უწყებაში ხმაურიანი სპეციალისტი გამოიიდა. ჯოკია ბოლოკია, ასევე წყალკანალის, შსს-ს თანამშრომლებიც დაკავეს. თქვენი ოპონენტები მიიჩნევენ, რომ ეს სუსტი მენეჯმენტის ბრალია. სინამდვილეში რა ხდება?

თუმცა, რაც უნდა გააკეთო, ის ე.წ. ოპონენტები, ყოველ-
თვის სანინააღმდეგოს დაინახავენ, რადგან ეს არ არის პოლი-
ტიკური ჯგუფების კლასიკური გაგებით და ქვეყნის სასარგებ-
ლოდ დაყოფა. თქვენი მეოთხველიც მიხვდება, კონკრეტულად
ვის ვაჟლისხმობობ თბონენტებში, ისინი ქვეყნის მტრები არიან.

— დაჭრების თემას განვიღორძობ, ჯერ რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილე გიორგი კობერიძე მოხსნა პრემიერ-მინისტრმა, რამდენიმე დღის წინ, ფინანსთა მინისტრის მოადგილე გიორგი ჯავახიშვილი. მათი მოხსნაც ჩაშლილ ტენდერებს უკავშირდება?

— ჯავახიშვილზე ვერაფერს გეტყვით, რადგან არ ვიცი, რატომ მოხსნება. კობერიძესთან დაკავშირებით კი გასაანალი-ზებელია ის, რაც დაიწერა. თავიდან ტელევიზით გავრცელ-და, რომ გზების დეპარტამენტმა ჩატარებულ ტენდერებში გამოვლენილი დარღვევების გამო მოხსნება. ეს ვერსია არც ოფიციალურად და არც არაოფიციალურად გაუქცერებულა. ტენდერები მე მაბარია. გარნებულებთ, გიორგი კობერიძეს არა-ნაირი კავშირი და შეხებაც კი არ ჰქონია გზების ტენდერებ-თან. საინტერესოა, რა მიზნით გაავრცელეს ეს ინფორმაცია. შესაძლოა, მინისტრს „ანვებიან“, რომ ნოდარ ჯავახიშვილი მოვიდა და ის მოადგილე მოახსნევინა, რომელიც თითქოს გზების ტენდერს კურირებდა. ეს ვერსია უსაფუძვლოა. გარდა ამისა, თუ ნოდარ ჯავახიშვილი მოვიდა და გზების ტენდე-რებიდან კობერიძე მოახსნევინა, ეს ნიშნავს, რომ დარღვევა აღმოაჩინა და სწორი გადაწყვეტილება მიიღო, მაგრამ ასე არ ყოფილა. კობერიძე საქართველოს გაერთიანებული ნების კომპანიაში მართლაც მუშაობდა, მაგრამ, რამდენადაც ვიცი, ტენიკური დირექტორი იყო და ფინანსური გადარიცხვები არ ეხებოდა. სამინისტროში არავის უთქვამს, რომ ბატონი გიორ-გი რაღაც შეიძლებოდა ნებალკანალის ამბავთან ყოფილიყო კავშირში. ამ დროს კი ტელევიზით ისეთი ინფორმაცია გადის, რომელიც ჯავა კულტურულ მიზანს იმსახურება.

ომოლებით დაკავევი, რასაც მინისტროს მოადგილის, გიორგი კობერიძის მოხსნა მოჰყვა. ეს ორი მოვლენა რომ დაკავშიროს და კიოხვა დავსვათ, ამის უფლება არ გვაქვს?

— რასა კვირველია, გაქვთ. თუმცა, თუ არ იცით, მინისტრის რომელი მოადგილე კურირებს „საქართველოს გაერთიანებულ წყალკანალს“, მაშინ ყველა მოადგილეზე ერთნაირი ეჭვი უნდა გაგიჩნდეთ, ხომ ასეა? გიორგი კობერიძე წყალკანალში მუშაობდა, მაგრამ მინისტრის მოადგილის პოზიციაზე, ამ

— მხოლოდ კითხვა არ უნდა გაჩინდეს, სფეროს ანალიზიც აუცილებელია. გასარკვევია, ტენდერი რომ ჩაიშალა, ცუდია თუ კარგი. დღესაც ბევრი ტენდერია, სადაც ერთადერთი ორ-ანიჭავა მიწანილობს!

მე-6 გვერდიდან

მინდა, გავერკვე, მაგრამ მითხარით, როგორ, როცა ტენდერში მონაწილე არც ერთი კომპანიის წარმომადგენელი არ მოსულა და არ უთქვამს, რომ ვინმე ტენდერში მონაწილეობას უკრძალავდა, ან უკრძალავს. როცა ელექტრონულ ტენდერში მონაწილე ერთადერთი კომპანია მოთხოვნებს არ აკმაყოფილებს, სატენდერო კომისია დისკვალიფიკაციას მისცემს და ტენდერს ჩაშლის. აბა, რა უნდა ქნას? ურნალისტები წერენ, რომ ვილაცები აშინებენ ტენდერში მონაწილე კომპანიებს, არ უშვებენ ტენდერებში, მაგრამ იმას აღარ წერენ, ვინ არ უშვებს, ან ვის არ უშვებენ. ადამიანებს ვეხვენები, თუ ასეთი ფაქტები ხდება, მითხარით. ახლაც, თქვენი გაზრდის საშუალებით, მივმართავ, მოდით, მითხარით და გარანტიას გაძლევთ, რომ დაგიცავთ! მიკირს, რატომ არ მენდობიან, ეს იგი, რაღაცის ეშინიათ, ხომ?

გზებთან დაკავშირებით, ბევრ ზოგად ფაქტს მეუბნებიან, სადაც ფული გადახდილია და ასფალტი დაგებული არ არის, მაგრამ ამას თუ მეუბნები, ისიც მითხარი, კონკრეტულად რომელ გზაზეა სუბარი. ზუ მეტყველი, ვინ ხარ, ოღონდ, გზის კონკრეტული მონაკვეთი დამისახელე, წაგლოდ და ვნახავ! ზოგადი საუბრები არაფერს მაძლევს, გულით მინდა ამ პრობლემის მოვაკრა, ვიღაცის სამსახურიდან გაგდება და დაჭრება კი არა! ამდენი წერე, ერთმანეთს ვიცენტი და ვარნამშრომლობა, თქვენც გპირდებით და ქართულ საზოგადოებასაც, რომ არც ერთ საკითხს არ დატოვებდ ყურადღების მიღმა. თუ კონკრეტული კომპანიის წარმომადგენელი არ მოვიდა ჩემთან და კონკრეტული ფაქტს შესახებ არ მიამბო, რა რეაგირება მოვახდინო, ან როგორ? შესაძლოა, ვინმე შლის ტენდერს, მაგრამ ეს არაოფიციალური ინფორმაციაა, საიდან უნდა გავიგო, თუ ვიღაცამ არ თქვა? თუ ვინიდა ზესრიგი, უზრალისტებმაც დაარცვით სახელი ყველაფერს და მომჩვენებმაც, რადგან ზოგადი ინფორმაციებიდან დასკვნას ვერ გავაკეთებ.

— „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველოს“ დასკვნის მიხედვით, მხოლოდ ამ სამინისტროში ჩატარებული 400 ტენდერიდან, 126-ში მხოლოდ ერთი კომპანია მონაწილეობდა, ტენდერში გამარჯვებულთა შორის იყო სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილის, დავით გალეგაშვილისა და პარლამენტარ სერგო ხაბულიანის კომპანია „ცეკურა“, რომელშიც ხაბულიანი 62%-იან ნილს ფლობდა. შპს „ცეკურა“ ორ წელში, 2 000 000 ლარის ლირებულების ორი კონტრაქტი მოიგო, აი, ამ ფაქტებს რა დავარევა?

— მაშინ უნდა მივიღოთ კანონი, რომ თუ სახელმწიფო ჩინოვნიკი რომელიმე კომპანიის დამფუძნებელია, ტენდერში მონაწილეობის უფლება არ აქვს. თუ ეს ორგანიზაცია შესაბამისი სიმძლავრისაა, რომელიც ტენდერის მოთხოვნებს აკმაყოფილებს, როგორ უნდა ვიმოქმედონ მის წინააღმდეგ? კომპანია ტენდერიდან მხოლოდ იმიტომ უნდა მოვხსნა, რომ გალეგაშვილი მისი დამფუძნებელია? ამის გამო გალეგაშვილი რომ დაიკავშირდეთ, უსარმაზარ სტატია დაწერით, მხოლოდ იმიტომ მოხსნეს ტენდერიდან კანონის საწინააღმდეგოდ, რომ კომპანია მინისტრის მოადგილებრ დააფუძნოა. ამიტომ როგორც არადაც ფაქტებს ხაზს უსვამთ, ისიც მითხარით, სად არის აქ კანონდარღვევა.

— რას ა მპობთ? კანონით, დეპუტატსა და სახელმწიფო მოხელეს უფლება არ აქვს, კომპანიაში წილს ფლობდეს. „გამჭვირვალობამ“ იმ დეპუტატების სიცაც გამოაქვევნა, რომელიც ამა თუ იმ კომპანიაში წილებს ფლობდნენ და თან, ეს კომპანიები დეკლარირებული არ ჰქონიათ!

— მაპატიეთ, მაგრამ სად სვამთ ამ საკითხს? ჯერ ერთი, კანონით, დეპუტატი თვითონ არ უნდა მონაწილეობდეს კომპანიის მართვაში და წილები უნდა გადააფირობოთ. ვთევათ, კანონი ზუსტად ამას ითვალისწინებს, ინფორასტრუქტურის სამინისტროში არკვევთ ამას? სამართალდამცავი ორგანობი არსებობს, თუ პარლამენტარ ლიად არ აქვს უფლება, კონკრეტული მინდა დამფუძნებელია? ამის გამო გალეგაშვილი რომ დაიკავშირდეთ, უსარმაზარ სტატია დაწერით, მხოლოდ იმიტომ მოხსნეს ტენდერიდან კანონის საწინააღმდეგოდ, რომ კომპანია მინისტრის მოადგილებრ დააფუძნოა. ამიტომ როგორც არადაც ფაქტებს ხაზს უსვამთ, ისიც მითხარით, სად არის აქ კანონდარღვევა.

— რას ა მპობთ? კანონით, დეპუტატსა და სახელმწიფო მოხელეს უფლება არ აქვს, კომპანიაში წილს ფლობდეს. „გამჭვირვალობამ“ იმ დეპუტატების სიცაც გამოაქვევნა, რომელიც ამა თუ იმ კომპანიაში წილებს ფლობდნენ და თან, ეს კომპანიები დეკლარირებული არ ჰქონიათ!

— კანონით, დადგენა შესკიდვების შესახებ კანონში ცვლილებებით უნდა დაიწყოს, მაგრამ ჯერ შპს „სერპანტინზე“ გკითხავთ, რომელიც ტექვები სამინისტროს მიერ გამოცხადებულ ტენდერებში მონაწილეობდა. ორ წელში, ამ კომპანიამ 24 მილიონი ლარის ლირებულების 6 ტენდერი მოიგო, „სერპანტინის“ წილების 52%-ს კი თამარ ჯანყარაშვილის ფლობს, რომელიც შპს მინისტრის ყოფილის, გიორგი ზედელაშვილის, გიორგი ზედელაშვილის დედა.

— ვინ ვისი დედაა, აქ ეს საკითხები უნდა ვარკვეო? ჩემი მოსელის შემდეგ, რომ ტენდერი ჩატარდა და ორივეგან „სერპანტინმა“ გამარჯვა. მინისტრმაც მითხარი, ამ კომპანიაზე ისეთი ამბავია ატეხილი, იქნებ, დისკვალიფიკაცია მივცეოთ, მაგრამ რა მოტივით? მინისტრს ვთევთ, ეს ისეთივე დარღვევა იქნება, როგორც ის, რომ კომპანიას დაუმსახურებლად გავამარჯვებინოთ-თქო. ეს საკითხი დეტალურად შევისწავლება და დავასკვენი, რომ ორგვე ტენდერი „სერპანტინმა“ დამასახურებულად მოივა. ჩენენ გვჭირდება საქმე, ვინ ვისი დედაა, ამით ხომ არ განისაზღვრება კომპანიის გამარჯვება?

მაინც დავინტერესდი, დავურუეც ამ ტენდერში მონაწილე კომპანიის წარმომადგენელს და ვუთხარი, ვინმე ხომ არ შეგვშინათ-თქო? ერთ-ერთი მითხარა, რომ სიმძლავრე არ ეყობა ტენდერი ამიტომ წააგდინოს.

ვუთხარი, იქნებ, სატენდერო მოთხოვნებში მაღალი კრიტერიუმები არსებობდა, რაც სპეციალურად იყო კონკრეტულ კომპანიაზე მორგებული, მაგრამ მისასუბა, რომ ასე არ ყოფილია. დაგმეტვიდი, რადგან ჩატარდა, ამის შემდეგ კი არაოფიციალურად მითხარეს, რომ ისინი შეშინებულები იყვნენ და სიმართლე არ თქვეს. მაპატიეთ, სად წავიდე ასეთ დროს? გამოძიების რა საშუალება არსებობს იმის დასადგენი, შეშინებს ეს ადამიანები თუ არა, თუ კი თვითონვე არ თქვეს? მეუბნებით, რომ ტენდერში „სერპანტინმა“ გამარჯვა, მაგრამ ამისებრივი, ამით რა დაშვდა? ამპობთ, რომ კომპანიის დამფუძნებელია მინისტრის მოადგილის დედა, მაგრამ მე სახელმწიფო მითხარი, რომ ტენდერში მართვილი დამადგენი და დაშვდა?

— ბატონო ნოდარ, დამეთანი წილებით, რომ ელექტრონული შესკიდვების შესახებ კანონში ცვლილებებია შესატანი.

— არავითარი მიშვნებისა არ აქვს, როგორი იქნება კანონი და ტენდერების ჩატარების წესი, თუ ტენდერში მონაწილე კომპანიის მიზანების სატელეფონო ზარებითა და შანტაჟითა აშინებენ! მზად გვაქვს ცვლილებების პროექტი, მაგრამ ჯერ ტენდერში არსებობს დარღვევის სამსახურიდან გაგდება და დაჭრება კი არა! ამდენი წერე, ერთმანეთს ვიცენტი და ვარნამშრომლობა, თქვენც გპირდებით და ქართულ საზოგადოებასაც, რომ არც ერთ საკითხს არ დატოვებდ ყურადღების მიღმას. თუ კონკრეტული კომპანიის წილები ჩინოვნიკი, რომ მოვიდა ჩემთან და კონკრეტული ფაქტებში მოიამბო, რა რეაგირება მოვახდინო, ან როგორ? შესაძლოა, ვინმე შლის ტენდერს, მაგრამ ეს არაოფიციალური ინფორმაციაა, საიდან უნდა გავიგო, თუ ვიღინად ზესრიგი, უზრალისტებმაც დაარცვით სახელი ყველაფერს და მომჩვენებმაც, რადგან ზოგადი ინფორმაციებიდან დასკვნას ვერ გავაკეთებ.

— ბატონო ნოდარ, დამეთანი წილებით, რომ ელექტრონული შესახებ კანონში ცვლილებია შესატანი.

— არავითარი მიშვნებისა არ აქვს, როგორი იქნება კანონი და ტენდერების ჩატარების წესი, სატელეფონო ზარებითა და შანტაჟითა აშინებენ!

— მაშინ უნდა მივიღოთ კანონი, რომ ტენდერში მონაწილეობის უფლება არ აქვს. თუ ეს ორგანიზაცია შესაბამისი სიმძლავრისაა, რომელიც ტენდერის მოთხოვნების აკმაყოფილებს, როგორ უნდა ვიმოქმედონ მის წინააღმდეგ? კომპანია ტენდერიდან და მისი მიმღები უნდა მოვხსნა, რომ გალეგაშვილი მისი დამფუძნებელია? ამის გამო გალეგაშვილი რომ დაიკავშირდეთ, უსარმაზარ სტატია დაწერით, მხოლოდ იმიტომ მოხსნეს ტენდერიდან კანონის საზოგადოებასაც, რომ კომპანიის მინისტრის მოადგილებრ დააფუძნოა. ამიტომ როგორც არადაც ფაქტებს ხაზს უსვამთ, ისიც მითხარით, სად არის აქ კანონდარღვევა.

— არავითარი მიშვნებისა არ აქვს, როგორი იქნება კანონი და ტენდერების ჩატარების წესი, სატელეფონო ზარებითა და შანტაჟითა აშინებენ!

სასჯელადსრულებით დაწესებულებაში მოხვედრილი ოჯახის ნევრები, როგორც წესი, ერთად ყოფნას ცდილობენ. ამით ერთმანეთს ყოფას უმსუბუქებენ, მაგრამ არის გამონაკლისებიც. სწორებ ამ გამონაკლისა შემთხვევების გამო უჩნდებათ პატიმრებს რაღაც კითხვები, რომელსაც შემდეგ კონფლიქტი მოჰყვება. მარნეულები მაგამედა ყაჩაღობაზე დაიჭირეს. სასამართლომ 14 წელი არ დამატდა და ისიც ჯერ გლობანში, შემდეგ კი რუსთავის №17 ზონაში მოხვდა. სხვა აზერბაიჯანელებს მაშინვე გაემიჯნა, ძირითადი ნაწილი წამლის გაყიდვაზე ზის, მე კაიძირი ვარ და ამიტომ, ისე არ შემომხედოთ, როგორც ამათო. მაყურებლებმაც მაგამედა გვერდით დაიყენეს, რაღაც ეს ავალებდნენ და ყველა ბედნიერი იყო, თუმცა...

„მაგამედ, გუშინ ტელევიზონს უყურე? შენი სოფლელი და იჭირეს ბარიგობაზე. აქ მოიყვანეს ალბათ, ვზროსლი კაცია“, — უთხა ერთ დღეს მაგამედს პატიმარმა №0578-მა.

აზერბაიჯანელმა ჩუმად თქვა, ჰო, ვნახეო, მერე შეიგინა, მერე კიდევ შეიგინა და აზერბაიჯანულად რაღაც ჩაილაპარაკა.

„რა დაგემართა? ნათესავი ხომ არ არის?“ — ჰკითხა №0578-მა.

„ნათესავი? და ვის უნდა მასეთი ნათესავი? მოვკლავ, აქ თუ მოიყვანა. მამაჩემა“, — გაბრაზებით თქვა აზერმა.

რამდენიმე თვის შემდეგ მაგამედას მამა, ქაზანფარა რუსთავის №17 ზონის ბინანდარი გახდა. სასამართლომ ნარკოტიკის შექენა-შენახვა-გასაღების ბრალდებით 23 წელი მიუსაჯა. ამ 23 წლიდან, მამა-შეილს ერთად მინიმუმ 14 უნდა გაეტარებინა, მაგრამ...

„გაგიყდი, მაგამედ? მამაშენია, შენს კამერაში იყოს, მიხედვი, ჭუკა და არიგოვ. მაგასაც სხვა ბარიგებივით განწენვას ხომ არ დაგუწყებთ? რატომ ამბობ, ჩემს კამერაში არ ავიყვანო?“ — მაყურებლები აზერბაიჯანელს თავის კამერაში ესაუბრებოდნენ.

„ყველა ბარიგა ერთნაირია და ერთნაირად უნდა იხმარო. მერე რა, რომ მამაჩემია. ჩემი იჯახი, ქურდული ცხოვრება და თქვენ ხართ. სხვა იჯახი არ მყავს. ბარიგების კამერაში შეაგდეთ. მაგანაც ისე იხადოს და იცხოვროს, როგორც დასარჩენებმა“, — არ ცხრებოდა მაგამედა და მაყურებლებმაც ველარაფერი თქვეს. მითუმეტეს, ეს ვარიანტი ზონაზე სიმშეიდისთვის აშკარად უფრო აწყობდათ. მაგამედამ მამას მისალმებაც კი აუკრძალა. უთხა, შეილი ალარ გყავსო. ისიც ბედს დაემორჩილა და ბარიგების კამერაში დაიდო ბინა.

რამდენიმე კვირის შემდეგ მაყურებლები ბარიგების საკანში შევიდნენ. „სვაბოდაზე“ ვიღაც კრიმინალის იპერაციისთვის 20 ათასი ევრო იყო საჭირო და ეს თანხა უნდა

მამა-შეილის დაკირისპირება ზონაზე

რაცომ არ შეუშვა
აბერბაიჯანელმა მაგამედამ
მამა თავის კამერაში და როგორ
გაათავისუფლა ბარიგებისთვის
სასჯელის შეიღინება შვილი ციხიდან



მოეგროვებინათ. მაყურებლებმა მშვიდად ჩამოაყალიბა რა, როგორ უნდოდა და ისიც თქვა, საბამის მითხარით, ვინ რამდენს ჩამოხვალოთ.

„მე არაფერს ჩამოვალ. საშუალება არ მაქვს. სამი შვილი მყავს გარეთ და ჩემი ცოლი მწვანილის გაყიდვით არჩენს. ჩემგან ნურაფერს ელოდებით“, — გამოაცადა ქაზანფარამ.

„რა? არაფერი გაქვს? შე ბოზო, მანქანა ხომ გყავს? 23 წელი აქ უნდა ეგდოდ და ვის სტირდება ის მანქანა? შენი ცოლი ვერ ივლის და შენი გოგოები. მანქანა გყავდე და ფული მოიტანო იორები და მიმდებარებები“, — ქაზანფარას საკუთარამა შვილმა, მაგამედამ შეუტილი.

მაყურებლებმა ერთმანეთს გადახედეს, მერე ჩუმად თქვეს, სალამიმდებარების ჩამოყალიბით, ვინ რამდენს იხდით და კამერიდან გავიდნენ. საკანში მისულებმა ხმა ვერ ამოიღეს, ჩუმად უყურებდნენ მაგამედს, თუმცა დუმილი №0578-მა დაარღვია.

„თქვენი არ ვიცი, უფრო სწორედ, იმ ფილოსოფიის, თქვენ რომ თავს დებთ, მაგრამ ჩემი აზრით, ადამიანური აზრით, მაგამედა სწორად არ იცცევა. მამამისს უსურებს და საკუთარი და დები და დედა ფეხებზე კიდია. იმ კაცს მანქანა ჰყავს თუ ტანკი, ამის გარდა არავინ იცოდა და იმ მანქანის გაყიდვის შემდეგ შიმშილით რომ დაიხოცის სხალხი, პასუხისმგებელი ვინ იქნება?“ — იკითხა №0578-მა.

„არ დაიხოცებიან. მთელი ცხოვრება წამალს ყიდდა და სახლში იმდენი იქრო აქვს, შეიძლება ბანქში არ იყოს. არაფერი მოუვა, ვიცი, რასაც ვაკეთებ“, — თქვა მაგამედამ.

„მოიცა, კითხვა გამიჩნდა“, — ხმაში სუსტი გაურია №0578-მა. „თუ იმას ამბობ, რომ მთელი ცხოვრება წამალს ყიდდა, აქამდე რატომ არაფერი უთხარი? მაინცდამაინც უნდა დაეჭირათ და ერთად უნდა მოხვედრილიყავით, რომ გაგეჭედა, თუ მაშინ მამა არ იყო? ვერ ვხვდები და ამისხენი...“

„შენ რატომ უნდა აგიხსნა? მაყურებლები აქ არიან, არაფერს მეტითხებიან და კითხვას შენ სვამ. ეს სადაური წესია?!“, — გააპროტესტა მაგამედა.

„ჩენებულ გვაინტერესებს. თუ იცოდი, წამალს რომ ყიდდა, რატომ არაფერი მომოქმედე და თუ ვერაფერს აკეთებდი, სახლიდან რატომ არ წახვედი? პრისტუპნიის სთვის, სადაც დაღმდება, ცველები სახლია და შენ ეს იცი“, — ჩაერია მაყურებელი.

„რა უნდა მექნა? რამდენჯერმე ვცემე მაგრად, მაგრად არ დამიჯორა. პოლიციაში ხომ არ ჩავუშვებდი?“ — გაბრაზდა მაგამედა.

„მოიცა... იცი, რა მანტეტერესებს? შენ სულ იპარავდი და მაყური სულ გქონდა, თუ ხანდახან მამაშენსაც ართმევდი ფულს? როგორც ვიცი, მანქანა შენც გყავდა და შენი ფულით იყიდე? მოპარული ფულით თუ წამალი რომ გაიყიდა, იმ ფულით გულაობდა?“ — ისევ ჰკითხა №0578-მა.

„მე მთელი ცხოვრება ვიპარავ და ჩემი ფული სულ მქონდა“, — წართმეული ხმით თქვა მაგამედამ.

„მე შემიძლია, მამაშენს ვკითხო და იტყვის. მერე, შენ თუ იტყვი, რომ იტყუება, იმის დეტალებში ახსნა მოგიწევს, მაყური სად იშვევა და როცა მოპარულ ფულს დაასახელებ, მარტივად გადაფამონმებთ, მართლა მოხდა თუ არა ქურდობა ან ყაჩაღობა, მართლა დაკარგა თანხა და რაც მთავარია, ეს ყველაფერი პადელნიკებმაც უნდა დაგიდასტურონ“, — პატიმარი №0578 აშკარა იერისზე გადავიდა.

„სახლში სხვა შემოსავალიც გვეკონდა, იქ მინა იყო გაქირავებული, იქ საქონელი გვყავდა. მარტო ბარიგობიდან არ ცხოვრობდა იჯახი“, — მაგამედა ბოლომდე მოტყედა.

„და შენ რას ამბობ? მინისა და საქონლის ფულს ცალკე დებდით და ნამლის გაყიდვიდან აღებულს ცალკე ინახვადა მამაშენი და იმას არ კიდები ხელს?“ — საუბარში უკვე მაყურებელი ჩაერია.

„არა, ასე არ იყო, მაგრამ... მე ბარიგობიდან აღებული ფული არ დამიხარჯავს. ხომ დაინახებო, ჩემი ვარ არ ავიყვანება, ცველა დასაბურებელი თქვენი გამორიცხვის შემთხვევაში ასკარად უფრო აწყობდათ. მაგამედამ მამას მისალმებაც კი აუკრძალა. უთხა, შეილი ალარ გყავსო. ისიც ბედს დაემორჩილა და ბარიგების კამერაში დაიდო ბინა.“

„არ დაიხოცებიან. მთელი ცხოვრება წამალს ყიდდა და სახლში იმდენი იქრო აქვს, შეიძლება ბანქში არ იყოს. არაფერი მოუვა, ვიცი, რასაც ვაკეთებ“, — თქვა მაგამედამ.

„პოდი, ახლა წახვალი, მმაშენში კამერიდან გამოიყიდონ, შენთან აიყვან და ცივ წახავს არ მიაკარებ. თუ ეს არ განყობს, მაშინ შენ ჩახვალ, მმაშენში იქმერიდან გამოიყიდონ, მობინ შენ ჩახვალ მი კამერაში. ბოლობოლო, მამა შენი და აზრზე მოდიო. სისულელებს შეეშვი და როცა რამე თემაა ხოლმე, მმაშენში რომ ტისკავა, ჯერ იმაზე იფიქრე, რომ მაგასამართან ერთად უნდა მოხვედრილი გადგინდეთ და ბარიგა თუ იყო, გაგრე და ახლა ბატიმარია. გაიგო?“ — ჩამოუყალიბა მაყურებელმა.

მაგამედამ თავი დაუკინა და კამერიდან ნებლობნიკეტული გავიდა. ერთ საათში ქაზანფარა შეილის კამერაში ავიდა და ნაზრზე ფარიდაპივით გაშემოტა.

„იცი, შენთან საქმე მაქვს“, — ამ ამბიდან მეორე დღეს ქაზანფარამ №0578-ის კამერის კარი შეალო.

„მოდი, დაჯექი“, — უთხა პატიმარმა.

„იცი... მე შენ გიცნობ. თან დიდი ხანია გიცნობ. შენთან ნაერთარიც ვა“, — გაულიმა ბარიგა.

„რაა? მეხსიერებას არ ვუჩივა და აქ მართლა პირველად გნახე. ან ვილაცაში გეშები, ან მატყუებ“, — გაელიმა №0578-ს.

„არა, ა



 თავისუფლობრივი მთავრობა
599-20-94-01

C ჰეპატიტი და მასთან ბრძოლის გზები, შრომის უსაფრთხოება, გახარჯული 10,8 მლნ ლარი, მედიკამენტების გაძვირება... ეს ის თემებია, რომელსაც ჯანდაცვის მინისტრი დავით სერგეევი კა ბრიფინგზე შეეხო, ჟურნალისტების კითხვებსაც უპასუხა და არც წამლების გაძვირებისა თუ ქამრების შემოჭერის საკითხებისთვის აუქცევია გვერდი, თუმცა საუბარი C ჰეპატიტის სამკურნალო ახალი პრეპარატის — სოფოსბუვირის საქართველოში შემოტანით და დაავადების პრევენციის გზებით დაიწყო:

„საზოგადოების მაღლალი ინტერესიდან გამომდინარე გა-
ნახელებული ინფორმაცია მიზნა მოგანილდოთ C ჰეპატიტის
ილუმინაციის პროექტთან დაკავშირდებით. უკვე წელი სრულ-
დება, რაც მოლაპარაკებები დავიწყეთ და თუ ადრე იყო მო-
ლაპარაკება კონკრეტული მედიკამენტის, სოფოსბუვირის
— სოვალდის ფასდაკლებით შემოტანაზე, შემდეგ ეტაპზე
გადაიზარდა ჰეპატიტის ილუმინაციის პროექტში. საბოლოო
კონტრაქტს ხელი მოეწერება აპრილში, სადაც მონაცილეობს
სამი მხარე — საქართველოს მთავრობა, აშშ-ს დაავადებათა
კონტროლის ცენტრი და კომპანია „გილეადი“. ჩვენი მიზა-
ნია მინიმუმამდე დავიყენოთ ახალი შემთხვევები. მოგვეცა
დამატებითი შესაძლებლობა, შემოვიტონთ ახალი თაობის
კომბინირებული პრეპარატი, რომლის შემადგენლობაშიც
არის როგორც სოფოსბუვირი, ასევე ლედიპასვირი, პრეპა-
რატს კი ჰქონდება „პარვონი“... დავიწყეთ სოფოსბუვირით და
შემდგომ ეტაპზე ბევრად გაუმჯობესებული ახალი თაობის
პრეპარატის მიცემა შეგვეძლება მოსახლეობისთვის“.

60000

“ უნიკალური გეთავაზება „საქართველოს ბანკისგან“
ლარის გაცვალებით დაზარალებულ მომხმარებელს

„საქართველოს ბანკი“, საგალუტო კრიზისის ფონზე, ლა-რის გაუფასურებით დაზარალებულ მომხმარებელს ახალ პირობებს სთავაზობს. იმ ფიზიკურ პირებს, რომლებსაც სესხი დოლარში აქვთ, ხოლო შემოსავალი ლარში და უჭირთ ას სესხის მომსახურება, „საქართველოს ბანკი“ სესხის ვადას გაუგრძელებს. მათ შესაძლებლობა ექნებათ, სესხი გადაიხადონ იმ მოცულობის ლარით, რომლითაც დევალვაციამდე იხდიდნენ. ეს სასიამოგნო სიახლე, უურნალისტებს, ბანკის სათავო ოფისში გამართულ პრესკონფერენციაზე, „საქართველოს ბანკის“ გენერალურმა დირექტორმა ირაკლი გილაურმა აუწყა.

გაირკავა ისიც, რომ ვადის გასაზრდელად ახალი ხელშეკრულების გასაფორმებლად არ არის საჭირო კლიენტის ისტორიის თავიდან შესწავლა და დამატებითი ღოვეუმენტების მოძიება. უპრალოდ, 2 მარტიდან, „საქართველოს ბანკები“ მომხმარებლებმა, რომლებსაც სესხის ვადის გაზრდა სურთ, უნდა მიაკითხონ ბანკის ნებისმიერ ფილალს. მათ ვადას მომენტალურად დაუზრდიან. მთავარი მოთხოვნა კი ის იქნება, რომ კლიენტს კარგი საკრედიტო ისტორია ჰქონდეს. თუმცა, „საქართველოს ბანკები“ ინდივიდუალურად განიხილავს პროდლემურ კლიენტთა საკითხსაც.

„ეს კეთდება იმისთვის, რომ მომხმარებელს ყოველ-
თვიური გადასახადი, რომელიც ლარის დევალვაციამდე
ჰქონდა არ გაეზარდოს. ამასთანავე, კრედიტის ვადის
გაზრდისას არ შეიცვლება საპროცენტო განაკვეთი. ვფიქ-
რობთ, ამ ახალი შეთავაზებით, მომხმარებელს მოვუსნით
იმ ნეებს, რომელიც ლარის გაუფასურების გამო შეექმნა“, —
განაცხადა „საქართველოს ბანკის“ გენერალურმა დირექ-
ტორმა ირაკლი გილაურმა.

„საქართველოს პანკს“ მოთხოვნაში 450 ათასი მსესხებელი ფიზიკური პირი ჰყავს, აქედან დოლარში სესხი მსესხებელთა მხოლოდ 6% აქვს. გილაურის ინფორმაციით, „საქართველოს პანკს“ სესხი ძირითადად ეროვნულ ვალუტაში აქვს გაცემული.

„საქართველოს ბანკში“ აცხადებენ, რომ ბოლო რამდენიმეთვიანი დევალვაციის გამო პრობლემური სესხების მაჩვენებელი არ გაზრდილა და მომხმარებელი ვალდებულებებს არაა აზიარებული რისტორიუმით დარღვეული.

**„C ჰეპატიტის გაურნალობა სოციალურად
დაუცველებისთვისაც ხალმისაწვდომი იქნება“**

დავით სერგეენკო ბრალებებს პასუხობს

რაც შეეხება მცურნალობის ხარჯს, მინისტრმა კვლავ არ დააზუსტა, რა ელირება მცურნალობა, თუმცა დასძინა, რომ პრეპარატი ხელმისასაწვდომი იქნება სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისთვისაც კი. ასევე დაკონკრეტა, რომ პრეპარატის, პირველ რიგში, ისინი მიიღებენ, ვისაც გადაუდებელი დახმარება სჭირდება: „მოხდება პაციენტების სელექცია, ვისაც გადაუდებელი დახმარება ესაჭიროება, პირველ რიგში, მათ ვუმკურნალებთ, საბოლოოდ კი წამალს ყველა მიიღებს და სხვა არანაირი სხვა ლოგიკა აქ არ მოიაზრება. გვაქვს ინფორმაცია, რომ რამდენიმე ექიმს წინასწარ შედგენილი აქვს სიებიდა რა მოტივაციით ადგენენ რიგითობას, არ ვიჰით. აუცილებლად მივმართავთ ზომებს“.

დავით სერგეენკომ ყურადღება C ჰეპატიტის პრევენცი-

ჯებს, გეთანხმებით, საკმაოდ ძვირია, ამიტომ ბევრად ხელ-
მისაწვდომი უნდა გავხადოთ დიაგნოსტიკა. მოქალაქებს
მიეცემათ ვაუჩერი და იმოქმედებს თანაგადახადის პრინცი-
პი. სოციალურად დაუცველებს სახელმწიფო მეტად დააფი-
ნანსებს, სხვა შემთხვევაში ნაკლებად, თუმცა ეს საერთო
ჯამში, 4-5-ჯერ შეამცირებს პაციენტისოფის დანახარჯს“.

ჯახდაცვის მინისტრი მროვში იხსევეციის თემასაც ქეყ-
ხო, რომელიც უზრუნველყოფა შრომის უსაფრთხოებასა და
ტრეფიკინგის პრევენციას. „კონსულტაციები დაგვჭირდა
ბიზნესმენებთან, რადგან შეიქმნა განცდა, რომ შრომი-
თი პირობების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა ბიზნესს
დაარტყამდა, მაგრამ ასე არ არის. დაფუძნდა შრომითი
ინსპექტორების დეპარტამენტი, რომელიც საწარმოებს ამ
კუთხით გააკონტროლებს“.

მინისტრმა „ქამრების შემოქმედრაზეც“ გაამახვილა ყურადღება და თქვა, რომ არანაირ სოციალურ პროექტზე ეს არ აისახება, არც კადრებისა და ხელფასების შემცირება იგეგმება და მხოლოდ ადგინისტრაციული ხარჯები შემცირდება, ხოლო რაც შეეხება ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ მანქანებში გახარჯულ 10,8 მლნ ლარს, მინისტრმა აღნიშნა: „კვლევის ავტორებმა არ დაიზარეს და გადაიტანეს თანხა სოცდახმარებებსა და პენსიებზე... საწყინია, რომ არ ჩაიხედეს ხარჯვის სტრუქტურაში: გიდასატურებთ, დაიხარჯა 10,8 მლნ ლარი საქართველოს მასშტაბით სასწავლაო დახმარების ავტოპარკის სრული განახლებისთვის. შევიძინეთ 180 მანქანა, ასევე ავტომობილი შაცივარი ვაქცინების გადასატანად, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრისთვის, რომელშიც 35 ათასი გადავისადეთ. ასევე შევიძინეთ ტექნიკური მომსახურების სამი მანქანა, რომელიც რაიონული სასწავლაო დახმარების სისტემას ემსახურება; ასე რომ, პერსონალური სამსახურებრივი მანქანა არ შეგვიძენია“.

მინისტრმა ვერც მედიკამენტების გაძვირებას აუქცია გვერდი და განაცხადა, რომ თუ ფასების ზრდის ტკიდენცია გაგრძელდა, არსებობს სამოქმედო გეგმა: პირველი — დოტაცია და მეორე — სასიცოცხლო მნიშვნელობის მედიკამენტებზე მოგების ზღვარის დაწესება. სერგეენომ არც ის დამალა, რომ სასწავლაო დახმარება ხარვეზებით მუშაობს. რეგიონებში ეს სუფთა ტექნიკური ხარვეზი იყო — მანქანების 80 პროცენტი გაუმართავი გახლდათ, მანქანების შეძენის შემდეგ მდგომარეობა მკეთრად გამოსწორდა; თბილისში კი, ვითარების შესწავლის შედეგად გაირკვა, რომ ეს მენეჯმენტის პრობლემა და არა ავტოპარკის და იმედი გამოთქვა, რომ მალე ამ საკითხსაც მოაგვარებენ.

10 5 5 5 5 5

კვიენცებს, რომელთაც
სესხი ღოღანში აქვთ
აღებული, სესხის ვადას
მომენტალურად გაუზრდიან



ცილების ტენდენცია არ აღინიშნება. გვინდა, დავეხმაროთ მომხმარებელს. გვესმის, რომ მათ ყოველთვიური გადასახადი ლარში გაზიარდათ. მომხმარებელს, რომელსაც ვადის გაზრდის სურვილი აქვს მივიღეს ბანკში და საკურელიტო თვალიარება იმავათოს, მოაწეროთ ახალ ხალში კულობას!

მიმართულებით წავა: „2 დღის ნინ ლარის დევალვაცია „ჭერამდე“ მიგოდა და ეროვნულმა ვალუტამ გამყარება დაიწყო. შესაბამისად ჩვენ ვფიქრობთ, რომ სტატისტიკურად, გამყარების მეტი შეანიჭა, ვიღრე გაუფასერების. ამასთანვე, საკუთროვალოში ინიციატივა დაგენერირდა მეზობელ ქავეუბონის

ଓଡ଼ିଆକୁଣ୍ଠିତ ପାଇଁ ଲୁହ ଶରୀରକୁଣ୍ଠା ଆଶାରୁ ସେଇବାକୁଣ୍ଠାରୁଲୁହୋଇବା
କେବଳ, ଆମ କରୁଣାକାରୀ ହିଁଙ୍ଗା ମନମେହାକୁଣ୍ଠାରୁଲୁହୋଇବା
ଅର ଶେଇବାକୁଣ୍ଠାରୁଲୁହୋଇବା”



ა ზ ვ ი ლ ი

ს ტ ა ნ დ ა რ ტ ი

რ თ უ ლ ი

ე პ ს პ ა რ ტ ი

9	8		6					
3			1					
5	4	3	8					
1		4		8	7			
5				1				
7	2	8		5				
	5	3	6	1				
9			2					
8		7	3					

4		3		9	7			
		7		1				
		5						
5	9	1						
2	8	9	5	7	4			
		3	2	9				
1	6							
8	7	1	2					

1			8	7	2			
8	6		2		3			
	2		9					
1			6					
2			7					
5			1					
1			5					
9	2	4	8	6	3			

1			7					
	9	5						
6			2					
4			7					
2			6					
5			4					
3			8					
7			9					

ყველაზე ხაშიში ადგილები მსოფლიოში

ერთ-ერთმა ინტერნეტპორტალმა პლანეტაზე არ-სებული ყველაზე საშიში ადგილების ჩამონათვალი გამოაქვეყნა. ამ რეგიონებში ექსტრიმის მოყვარულთაგან ყველაზე თავგამოდებულ ავანტიურისტებსაც კი არ უჩინევს მოგზაურობას. რეიტინგში პირველი ადგილი კუნძულ პამრის მიაკუთვნეს — ის აზიაში, ბირმის ნაპირების სიახლოეს მდებარეობს. მსოფლიოში ყველაზე საშიშ ადგილზე ყველგან ჭაობებია, თანაც შენიღბული და იქაურობა კაციჭამია ნიანგბით არის სავსე... სის მეორე ადგილზე „საკვდილის გზა“ მოხვდა, რომელიც სამსროეთ ამერიკაში, ბოლივიაში მდებარეობს. ყველწლიურად ამ ადგილებში 200-300 ადამიანი მაინც კვდება. ძალიან ვიწრო გზაზე ერთი მანქანისთვისაც კი არ არის ადგილი. 1930 წელს, როცა ეს გზა გაიყვანეს, ფიქრობდნენ, რომ ბურების სილამაზე ტურისტებს მიითდავთ, ასეც არის, ამ ადგილებს ბევრი მოგზაური სტუმრობს, თუმცა, აქ გავლა ძალიან საშიშია — ან გადარჩები, ან გადაიჩეხები. მესამე „საპატიო“ საფეხურზე აშშ-ში, ლუიზიანას შტატში მდებარე მანჩაკის ჭაობია. ის 1915 წელს, საშინელი ქარიშხლის შემდეგ წარმოიქმნა. ბევრ ადგილობრივს სჯერა, რომ მის გაჩენაში უვდეს ჯადოქრების ხელი ურევია. ჭაობის გარშემო ისეთი კოშმარული ხმები ისმის, რომ ადამიანს ძარღვებში სისხლი გაეყინება. მეოთხე ადგილი დაიგავა აფრიკაში, ეთიოპიაში ჩრდილოეთით მდებარე უდაბნო დანაკილმა — ეს მართლაც ძალიან საშიში ადგილია და უნიდებენ „ჯოჯოხეთს დედამიწაზე“ — 50-გრადუსიანი სიცხე, თითქმის გამდნარი ქვები ფეხებში და გავარვარებული ქვიშით სავსე ორმობი... პლანეტის ყველაზე საშიშ ადგილების ტოპ-ხუთეულს თურქენეთში მდებარე უზარმაზარი, გიგანტური გაზის კრატერი ასრულებს. აქაურები მას „ჯოჯოხეთის კარიბჭეს“ უწოდებენ. კრატერი ყველა ცოცხალი ორგანიზმისთვის მავნე აირებს გამოყოფს. ერთხელ გეოლოგებმა სცადეს მისთვის ცეცხლი ნაეკიდებინათ და ამგვარად გაენერიტრალებინათ, მაგრამ შეცდომა დაუშვეს. მცედლობისა რამდენმე ადამიანი დაიღუპა, კრატერი კიდლემდე ბოლავს და წამლავს იქაურობას.



კიბოს უჭრელებს სამაჯური აღმოაჩენს

„გუგლის“ ლაბორატორიამ რამდენიმე გასაიდუმლოებული პროექტი გამამილა, რომელზეც შეშაობენ. ერთ-ერთი მათგანი „ჭკვიანი სამაჯურია“, რომელსაც ონკოლოგიური დაავადების პირველ სტადიაზე აღმოჩენა შეუძლია. აღსანიშნავია, რომ კომპანიის ლაბორატორიაში, რომელიც უკვე სამ წელზე მეტია ფუნქციონირება, ასზე მეტიც ექიმი და მეცნიერი მუშაობს. როგორც სწავლულები ამბობენ, სამაჯურს კიბოს დიაგნოსტიკური ებისთვის სისხლის ანალიზი არ დასჭირდება. სიმსივნური უჯრედების აღმოსაჩინად პაციენტს მხოლოდ სპეციალური აბის მიღება მოუწევს, რომელიც განსაკუთრებულ ნაწილად აებს შეიცავს. სწორედ ეს ნაწილაც შეძლებს, ადამიანის ორგანიზმი დაავადებული უჯრედების აღმოჩენას, რომელსაც მიეკრობანი და გაანთებენ — ასე მათი დაფიქსირება აფილად მოხდება. სამაჯური, ძლიერი მაგნიტის მეშვეობით, ამ ნაწილად კერძობას აგროვებს და მათ რაოდენობას სპეციალური იპტიკური სენსორების მეშვეობით დაითვლის. მარტივად რომ ვთქვათ, სპეციალისტები ადამიანის სისხლში უმვებენ აგენტებს, რომელიცსაც კიბოს უჯრედების ბოვნა ევალებათ. ეს აგენტები შემდეგ „ანგარიშს აბარებენ“ „ჭკვიან სამაჯურს“.

ნინა ნორარა გასული სკანდალისა და სულოკუს კასებები

1	2	5	4	8	3	1	9	7
9	1	7	2	6	5	4	8	3
4	3	8	1	9	7	2	6	5
7	9	6	3	4	8	5	2	1
5	4	3	9	2	1	8	7	6
2	8	1	7	5	6	3	4	9
3	5	4	6	7	2	9	1	8
1	7	2	8	3	9	6	5	4
8	6	9	5	1	4	7	3	2

1	2	5	4	8	3	1	9	7
3	2	1	9	8	7	5	6	4
5	9	4	6	3	2	8	7	1
7	8	6	5	1	4	2	9	3
4	6	3	2	5	1	9	8	7
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54



ლაზე ექვი სასრგებლო თვისება

თუ თქვენ ახალ წელს მიღებული
გადაწყვეტილების თანახმად, ისევ
ჯანსაღად დკვებებით, აშკარად
გაიხსარდებათ, რომ ლუდი გასაოცარ
დადებით გავლენას ახდენს
ჯანმრთელობაზე, ამიტომ ისიამოვნეთ
მწვანე ლუდით, რადგან შესაძლოა, ის
სასარგებლო აღმოჩნდეს თქვენთვის!
თუმცა ყოველთვის უნდა გახსოვდეთ,
რომ ზომიერად მიირთვათ სასმელი და
უზრუნველყოთ, რომ საღამოს, უსაფრთხოების
შინ მისაყვანად, გამცილებელიც გყავდეთ.

1. ლუდი ააშირებს გულის ძალავალებათა რისკს

ცნობილია, რომ ალკოჰოლის ყველა სახე-ობა, მათ შორის ღუდი, ღვინო, თუ ლიქიორი ამცირებს გულის დაავადებების რისკს. 2008 წელს, ამერიკის დააბეტის ასოციაციის უფრ-ნალში გამოქვეყნდულ სტატიის თანახმად, ალკოჰოლის ზომიერი მოხსმარება სისხლს ათ-ხელებს და ამდენად, მისი შედედების უნარი მცირდება. ალკოჰოლს ასევე შეუძლია კარგი ქოლესტერინის ზრდა და ცუდი ქოლესტერინის შემცველობის შემცირება სისხლში ისევე, რო-გორც სისხლის წნევის შემცირება. 7 000 ქალზე ჩატარებულმა ჰარვარდის კვლევამ აჩვენა, რომ მათ, ვინც ლუდს სვამდა, ჰქონდათ შედარებით დაბალი წნევა, ვიდრე ლვინის მომხმარებლებს.

2. ልაደሰ ደአዳቂስት ዘመናዎች

მიიჩნევა, რომ ალკოჰოლი უარყოფითად მოქმედებს თირკმელებზე, მაგრამ რეალურად, ლუდს ამ მიმართულებით, დახმარების აღმოჩენა შეუძლია. ADA Times-ის 2011 წლის



გამოცემის თანახმად, ფაქტურობრივად, ლუდი შეუძლია თირკმელში კენჭების რისკის ფორმირების შემცირება. სვია არა მარტო ამცირებს ძვლებიდან კალციუმის გამოდევნას (კალციუმის ზედმეტ ღდენობას შეუძლია თირკმელში კენჭების ფორმირების გამოწვევა), არამედ წყლის დიდი შემცველობის გამო თირკმლების გამორიცხვას უზრუნველყოფს.

3. ლაზი სავსეა საკვები ნივთიერებაგაზი

ლუდი ბევრი საკვები ნივთიერების გასამოყარი წყაროა. ლუდის ერთი, 12-უნციიანი

კათხა, 1 გრამ ბოჭკოს შეიცავს. ის ასევე შეიცავს B ჯგუფის ვიტამინებს, მაგალითად ნიაცინს, პანტოთენის მჟავას, ფოლიუმი მჟავას, რიბოფლავინს, B6 და B12 ვიტამინებს.

4. ဧေသန ပညာရေး၊ စွမ်းဘဏ်၊ လူငယ်

2011 წელს ჰარვარდში ჩატარდა 38,000 შეუბნის ასაკის მამაკაცის კვლევა, რომელ მაც აჩვენა, რომ როგორც ისინი ღული მოხმარებას დღეში ორ კათხამდე ზრდილები მე-2 ტიპის დაბეტის განვითარების რისკი 25 პროცენტით მცირდებოდა. თუმცა, უნდა აღინიშნოს რომ ორ კათხაზე მეტის მილიარდი

| შემთხვევაში სასარგებლო გავლენა არ ყოფილა დაფიქსირებული.

5. ፊዜዎች ዓይነቶች

6. ლური აუმჯობესებს შვინის ჯანმრთელობას

მკვლევარები მიიჩნევენ, რომ ლუდის მცი-
რე მოხმარებას დღეში, ასევე შეუძლია ალ-
ცეპიმერის დააგადების შეჩერება და ინსულ-
ტის რისკის შემცირება. 2005 წელს კვლევა
ჩატარდა 11 000 მოხუც ქალზე და აღმოჩნდა,
რომ ისნი, რომლებიც ერთ კათხა ლუდს
სვამდნენ, უკეთესი გონებრივი ფუნქციით
გამოიწეოდნენ, ვადრე ისნი, რომლებიც არ
სვამდნენ.. ფაქტობრივად, გონებრივი ფუნ-
ქციის დაქვეითების რისკი 20%-ით მცირდე-
ბოდა. ჰარვარდის სკოლის საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ცენტრმა ჩატარა კვლევა,
რომელმაც აჩვენა, რომ დღეში ლუდის მცი-
რე ოდენობით მოხმარება, ინსულტის რისკს
ამცირებს სისხლის გათხელებითა და შედე-
დებული სისხლის ტვინის კენ გადაადგილების
პრევანციით.

ପ୍ରକାଶକ

პროგრამის

მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ.
e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge

UDC(953)070.48:32(479.22)3-387

დამუშავებელი და მთავარი ობიექტორი
მარა ფურცელაძე (599) 62-88-77
საშეისმებებელი ობიექტორი: ნინო ლურსმანაშვილ
მედიაჯგუფი: მარა მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
გიორგი იაშვილი, მერაბ ბერიძე.
სტილისტი – ნინო ებანოძე
დიზაინერი – გიორგი ლომსაძე

A standard linear barcode is positioned vertically on the right side of the page. To its left, the text "ISSN 1987-8699" is printed vertically.

დაცულია საავტორო უფლებები.
რედაქციაში შემოსული
მასალები უკან არ ბრუნდება.
სტატიაში მოყავანილ ფაქტებსა
და ინფორმაციის სიზუსტეზე
პასუხსა გვებს ავტორი. პრეტენზიის
შემთხვევაში დაგვიკავშირდით
14 დღის განმავლობაში.